

REGERINGSKANSLIET

Promemoria

2014-05-06

Justitiedepartementet

Enheten för familjerätt och allmän förmögenhetsrätt (L2)

**Bilaga 3
till protokoll 2013/14:28**

Dnr 2053-2013/14

Överläggning med Civilutskottet den 13 maj

Dagordningspunkt x

Rubrik: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 1346/2000 om insolvensförfaranden

Dokument: Europaparlamentets ståndpunkt den 5 februari 2014 (5910/14)

Tidigare dokument: Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av rådets förordning (EG) nr 1346/2000 om insolvensförfaranden, KOM 2012 (744) slutlig

Fakta-PM Justitiedepartementet 2012/13:FPM59

Tidigare behandlad vid överläggning med civilutskottet den 19 september 2013.

Tidigare information till civilutskottet den 21 februari 2013 och den 19 november 2013.

Tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden den 31 maj 2013 inför RIF-rådsmötet den 6-7 juni 2013, den 29 november 2013 inför RIF-rådsmötet den 5-6 december 2013 och den 28 februari 2014 inför RIF-rådsmötet den 3-4 mars 2014.

Bakgrund

Kommissionen lade i december 2012 fram ett förslag till ändringar i EU:s insolvensförordning (insolvensförordningen). Syftet med förslaget är att anpassa insolvensförordningen för att möta behovet av ett modernt och företagsvänligt klimat och att effektivisera hanteringen av insolvensförfaranden med gränsöverskridande inslag. Förslagets inriktning har påverkats av den ekonomiska krisen och gäldenärers möjlighet till ekonomisk återhämtning är i fokus. Förslaget förespråkar vad som kan kallas en andra-chans-kultur för gäldenärer. Förslaget har sedan det lades

fram förhandlats på tjänstemannanivå i rådet och fjärde genomgången av förslaget har nyligen avslutats.

Förslaget utgör en av nyckelåtgärderna i den andra inre marknadsakten (SMA II¹), vilket bl.a. innebär att det finns ett politiskt åtagande att bedriva förhandlingsarbetet med viss skyndsamhet.

I juni 2013 beslutade rådet om allmänna politiska riktlinjer för det fortsatta förhandlingsarbetet. Riktlinjerna som antogs slog fast att rådet skulle fortsätta att arbeta för en lämplig utvidgning av förordningens tillämpningsområde, att behörigheten att inleda insolvensförfaranden även fortsättningsvis ska tillkomma myndigheterna i den medlemsstat där gäldenärens huvudsakliga intressen finns, att medlemsstaterna ska inrätta nationella insolvensregister och att dessa register ska kopplas samman och göras tillgängliga via den europeiska e-juridikportalen samt att rådet skulle fortsätta att arbeta för att utveckla bestämmelser i förordningen som syftar till att förbättra samordningen av insolvensförfaranden avseende företag i en koncern.

Civilutskottet har efter överläggning med regeringen i september 2013 ställt sig bakom regeringens förslag till svensk ståndpunkt.

Kommissionens ursprungliga förslag innebar att medlemsstaterna kunde avstå från att i insolvensregistren publicera uppgifter om fysiska personer som inte bedriver näringsverksamhet (s.k. *consumer insolvency*). Under hösten 2013 ändrades emellertid förslaget så att det ska vara obligatoriskt att i registren publicera även uppgifter om *consumer insolvency*. Sverige uttalade sig skarpt mot förslaget vid den riktlinjedebatt som hölls i rådet i december. Sverige verkar i förhandlingarna för en icke-obligatorisk reglering vad gäller *consumer insolvency* i insolvensregistren. I vart fall vill Sverige att medlemsstaterna ska ha möjlighet att ta ut en avgift för sökningar som avser fysiska personer.

Efter årsskiftet har arbetet bedrivits i fortsatt hög takt och det grekiska ordförandeskapet sikar på en allmän inriktning vid RIF-rådsmötet i juni. Förslaget har inte ändrats såvitt gäller skyldigheten att i registren ta in uppgifter om *consumer insolvency* och det finns inte heller någon möjlighet att ta ut avgifter för denna typ av information. Man har i stället föreslagit andra skyddsregler som regeringen verkar för att förbättra för att skydda den personliga integriteten. Regeringen arbetar för att i texten föra in skrivningar som ger starkare skydd för den personliga integriteten och även särskilda undantag beträffande sekretesskyddade personuppgifter.

Rättslig grund och beslutsförfarande

Kommissionen har som rättslig grund angett artikel 81(2) i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt (FEUF) som behandlar förutsättningarna

---

¹ KOM (2012) 573

för rättsligt samarbete i civilrättsliga frågor som har gränsöverskridande följder.

Förordningen ska antas i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, vilket innebär att Europaparlamentet och rådet gemensamt på förslag av kommissionen antar rättsakten. Beslut fattas i rådet med kvalificerad majoritet.

Justerad svensk ståndpunkt

(De tillägg och justeringar – förutom ändrad ordning på styckena – som föreslås i den tidigare godkända ståndpunkten framgår i kursiv stil nedan.)

Regeringen välkomnar förslaget övergripande målsättning att främja tillämpningen av insolvensförordningen och att bidra till en väl fungerande inre marknad.

Regeringen är också positiv till att befintliga bestämmelser om domsrätt förtydligas. Genom förtydligande av förordningens behörighetsregler ökar förutsebarheten för privatpersoner och företag. Tydligare behörighetsregler bedöms även kunna motverka illojal forum shopping.

Regeringen välkomnar även bestämmelser i förordningen som syftar till effektivare hantering av insolvensförfaranden, bl.a. bestämmelser om förbättrad samordning mellan insolvensförfaranden för företag i en koncern. Det är dock viktigt att bestämmelser om samarbete utformas så att de inte blir alltför långtgående och ingripande eftersom en alltför långtgående och detaljerad reglering kan löpa risk för att bli ineffektiv.

Bestämmelserna i förslaget om att medlemsstaterna ska upprätta nationella insolvensregister med information som ska tillhandahållas på Internet bedöms som ganska långtgående. Bestämmelserna kan emellertid underlätta för borgenärer att bevaka sin rätt i insolvensförfaranden och för aktörer, t.ex. konkursförvaltare och domstolar, i olika förfaranden att samarbeta, vilket i sin tur leder till förbättrad samordning mellan samtidigt pågående insolvensförfaranden i medlemsstaterna. Det är ur svensk synvinkel viktigt att bevaka att informationen i registret inte blir integritetskränkande och inte heller mer långtgående eller ingripande än vad som är nödvändigt.

Regeringen välkomnar *i och för sig* att tillämpningsområdet för förordningen utökas så att även svenska skuldsaneringsförfaranden (utöver konkurs- och företagsrekonstruktionsförfarandet) omfattas av förordningen. *För det fall det blir obligatoriskt att i insolvensregistren föra in uppgifter om fysiska personer som inte bedriver näringsverksamhet och det inte samtidigt införs tillräckliga regler om skydd för den personliga integriteten bör Sverige emellertid agera för att förordningens tillämpningsområde inte ska omfatta insolvensförfaranden avseende fysiska personer som inte bedriver näringsverksamhet.*

Sverige bör i förhandlingarna verka för den sakligt sett bästa lösningen och för en förordning som skapar tillräcklig rättslig klarhet.

Europaparlamentets inställning

Europaparlamentet har den 5 februari 2014 fattat beslut om en första-behandlingsståndpunkt. För Sveriges del kan noteras att Europaparlamentets förstabehandlingsståndpunkt står långt ifrån Sveriges ståndpunkt på så sätt att särskilda regler om skyddade personuppgifter och skydd för den personliga integriteten helt saknas.

Förslaget

Kommissionens förslag till ändringar i insolvensförordningen innehåller bl.a. bestämmelser om att vidga förordningens tillämpningsområde, tydligare regler om behörighet att inleda insolvensförfaranden, bestämmelser om att medlemsstaterna ska inrätta nationella insolvensregister som ska sammankopplas på EU-nivå och finnas tillgängliga via den europeiska e-juridikportalen samt bestämmelser för att förbättra samordningen av flera samtidigt pågående insolvensförfaranden, bl.a. insolvensförfaranden avseende företag i en koncern. För en närmare beskrivning av förslaget hänvisas till faktapromemoria 2012/13:FPM 59.

Gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa

Förslaget kommer huvudsakligen att påverka insolvensförordningen (som gäller som lag i Sverige) och lagen med kompletterande bestämmelser till denna. Härutöver bedöms förslaget inte få några större effekter på andra svenska processuella och materiella regler. Det kan emellertid inte uteslutas att förslaget i någon mån kan komma att påverka regler i konkurslagen, lagen om företagsrekonstruktion och skuldsaneringslagen. För en närmare beskrivning av gällande svenska regler och förslagets effekter på dessa hänvisas till faktapromemoria 2012/13:FPM 59.

Ekonomiska konsekvenser

Den del av förslaget som innebär att medlemsstaterna ska inrätta nationella elektroniska insolvensregister kommer sannolikt att innebära vissa merkostnader för medlemsstaternas myndigheter. Det är i nuläget för tidigt att med säkerhet bedöma om de slutliga ekonomiska effekterna av förslaget kan hanteras inom befintliga nationella ekonomiska ramar. Ekonomiska konsekvenser till följd av förslaget bedöms emellertid kunna hanteras inom befintliga ekonomiska ramar för EU-budgeten. För en närmare beskrivning förslagets ekonomiska effekter hänvisas till faktapromemoria 2012/13:FPM 59.

Övrigt

Kommissionens förslag har remitterats till berörda svenska myndigheter, organisationer och enskilda. Remisstiden gick ut den 1 mars 2013.